

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin kyse on tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta (*tilinpäätösdirektiivin muuttaminen*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 12 päivänä huhtikuuta 2016 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2013/34/EU (tilinpäätösdirektiivi) muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta (COM (2016) 198 final) sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 2016

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

Neuvotteleva virkamies Marja Hanski

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

MUISTIO

EU/2016/0864

24.05.2016

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI TILINPÄÄTÖKSIÄ JA KONSOLIDOITUJA TILINPÄÄTÖKSIÄ KOSKEVAN DIREKTIIVIN 2013/34/EU MUUTTAMISESTA SILTÄ OSIN KUIN ON KYSE TIETTYJEN YRITYSTEN JA SIVULIIKKEIDEN TULOVEROTIETOJEN ILMOITTAMISESTA (COM(2016) 198 FINAL)

1 Ehdotuksen tausta ja tavoite

Komissio antoi 12 päivänä huhtikuuta 2016 ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta (COM(2016) 198 final), jäljempänä ”ehdotus”.

Komissio perustelee ehdotusta sillä, että terveet sisämarkkinat tarvitsevat oikeudenmukaisen, tehokkaan ja kasvua edistävän yhtiöverojärjestelmän, joka perustuu periaatteeseen, jonka mukaan yritysten on maksettava verot siihen maahan, josta voitot ovat peräisin. Aggressiivinen verosuunnittelu heikentää tätä periaatetta. Suurin osa yrityksistä ei harjoita aggressiivista verosuunnittelua, minkä vuoksi ne ovat epäedullisessa kilpailuasemassa verrattuna tällaista suunnittelua harjoittaviin yrityksiin. Komission mukaan erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) kärsivät tästä ilmiöstä.

Ehdotuksessa säädetään veroja koskeva julkistamisvelvollisuus vain suurille, kansainvälisesti toimiville konserneille. Uusia velvoitteita ei aseteta pienille yrityksille, jotka muodostavat yli 95 % kaikista yrityksistä EU:ssa. Ehdotuksen mukaan on julkistettava komission mukaan vain direktiivin tavoitteiden täyttämistä varten tarpeelliset ja riittävät tiedot. Koska ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa avoimuus ja läpinäkyvyys, julkistettavat selvitykset on asetettava ja pidettävä yleisesti saatavilla.

Veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjunta kansainvälisellä ja unionin tasolla on Euroopan komission ensisijainen poliittinen tavoite. Osana laajempaa Euroopan unionin (jäljempänä EU) oikeudenmukaista ja tehokasta yhtiöverojärjestelmää koskevaa strategiaa (Euroopan komission yhtiöverotusta koskeva toimintasuunnitelma, kesäkuu 2015 ja Euroopan komission verojen kiertämisen estämistä koskeva paketti, tammikuu 2016) komissio katsoo, että julkinen valvonta voi auttaa varmistamaan, että voittoja verotetaan tosiasiallisesti siellä, missä ne ovat syntyneet. Komission mukaan julkinen valvonta voi vahvistaa yleistä luottamusta ja vahvistaa yritysten yhteiskuntavastuuta, kun ne osallistuvat hyvinvoinnin tukemiseen verojen maksun muodossa siinä maassa, jossa ne toimivat. Osana strategiaansa komissio on tammikuussa 2016 antanut myös viranomaisille tehtävää raportointia koskevan direktiiviehdotuksen, joka koskee monikansallisten yritysten velvollisuutta toimittaa veroviranomaisille ns. maakohtaisen raportin sisältäen tuloverotietoja sekä tietoa tietyistä muista yrityksen toimintaa koskevista taloudellisista indikaattoreista. Viranomaisille tapahtuvaa raportointia koskevan direktiivin sisällöstä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys maaliskuussa 2016. Direktiiviehdotuksella toimeenpannaan EU-alueella OECD:n veropohjan rapautumisen ja voitonsiirtojen torjumista koskevaan BEPS-toimintasuunnitelmaan (en: Base Erosion and Profit Shifting) sisältyvä veroviranomaisille tapahtuvaa maakohtaista raportointia koskeva toimenpide. Veroviranomaisille annettavaa maakohtaista raportointia koskeva direktiiviehdotus on tässä kirjelmässä tarkoitettu yritysten julkista raportointia koskevasta ehdotuksesta erillinen säädöshanke. Valtioneuvosto on antanut siitä E-kirjeen (E 10/2016 vp) 25.2.2016.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksella otetaan käyttöön maakohtainen veroraportointi, joka on uutta useimmille toimialoille. Samankaltaisia raportointivaatimuksia on otettu käyttöön luottolaitostoinnissa, puunkorjuun alalla ja kaivannaisteollisuudessa. Laki luottolaitoksista (610/2014) sisältää velvoitteen luottolaitoksille raportoida maakohtaisesti vuosittain muun muassa tuloveroistaan. Ensimmäisen kerran näistä muista taloudellista asemaa koskevista tiedoista raportoidaan vuodesta 2015. Laki kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta aarniometsissä harjoittavien yritysten viranomaisille suorittamien maksujen julkistamisesta (1621/2015) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 ja koskee ensimmäisen kerran vuodelta 2016 laadittavaa raporttia.

Soveltamisala – erittäin suuret monikansalliset konsernit

Ehdotus koskee sellaisia jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön alaisia monikansallisia konserneja tai yrityksiä (ei-sidosyritys), joiden konserninettoliikevaihto ylittää 750 miljoonaa euroa. Liikevaihtoa koskeva raja-arvo on euromääräisesti sama kuin, mitä on verohallinnoille tehtävästä maakohtaisesta raportoinnista OECD/BEPS-raportissa sekä samaa asiaa koskevassa edellä mainitussa EU:n direktiiviehdotuksessa on asetettu.

Yritysten, jota ehdotus koskee, on 48 b artiklan 1 kohdan mukaan laadittava ja julkistettava vuosittain selvitys tuloverotiedoistaan. Julkistaminen on 48 d artiklan mukaan tapahtuttava tiilinpäätöksen julkistaminen yhteydessä. Kyseinen selvitys on asetettava yleisön saataville yrityksen verkkosivuille päivänä, jona se julkaistaan.

Ehdotusta sovelletaan myös 48 b artiklan 3 kohdan mukaan keskisuuriin ja suuriin tytäryrityksiin, joihin sovelletaan kansallista lainsäädäntöä ja jotka ovat sellaisen ylimmän (en: ultimate) emoyrityksen määräysvallassa, jonka emoyrityksen konserninettoliikevaihto ylittää 750 miljoonaa euroa ja johon emoyritykseen ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä. Myös näitten tytäryritysten on julkaistava vuosittain kyseisen ylimmän emoyrityksen tuloverotietoja koskeva selvitys. Vastaava velvollisuus koskee ehdotuksen 48 b artiklan 4 ja 5 kohtien mukaisesti myös tällaisen konsernin emoyhtiön tai sen määräysvallassa olevan yrityksen perustamia keskisuuria ja suuria sivuliikkeitä. Edellytyksenä on, että kyseisellä konsernilla ei ole EU:n alueella keskisuuria tai suuria tytäryrityksiä.

Jos EU:n ulkopuolinen monikansallinen yritys ehdotuksen 48 b artiklan 6 kohdan mukaan saattaa kyseisen konsernin tuloverotietoja koskevan selvityksen julkisesti saataville verkkosivuilleen ja ilmoittaa, mikä tytäryritys tai sivuliike EU:ssa on vastuussa kyseisen selvityksen julkistamisesta ”emoyrityksen” puolesta niin, silloin ei tytäryrityksen tai sivuliikkeen tarvitse julkistaa ylimmän emoyrityksen kyseisiä tietoja verkkosivuillaan.

EU:n jäsenmaassa olevien tytäryritysten tai sivuliikkeiden on 48 b artiklan 7 kohdan mukaan kuitenkin julkistettava kyseinen EU:n ulkopuolisen ylimmän emoyhtiön tuloverotietoja koskeva selvitys, jos tällaiset tytäryritykset tai sivuliikkeet on perustettu ehdotuksen mukaisten raportointivaatimusten välttämiseksi.

Luottolaitoskonsernit

EU:n alueelle sijoittautuneiden luottolaitoskonsernien on jo nyt julkistettava maakohtainen selvitys Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU 89 artiklan mukaisesti. Ne ovat siksi tämän ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolella, jos direktiivin 2013/36/EU 89 artiklan mukainen kertomus kattaa EU:iin sijoittautuneen ylimmän emoyrityksen ja sen kaikki si-

dosyrytykset. Suomessa direktiivin säännökset on pantu täytäntöön luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 10 luvun 12 §:ssä.

Sisältö

Ehdotuksen 48 c artiklan 2 kohdan mukaan julkistettavassa selvityksessä on oltava asiaankuululta tilikaudelta seuraavat tiedot: toiminnan luonne, työntekijöiden määrä, nettoliikevaihto mukaan lukien lähipiiriliikevaihto, voitto tai tappio ennen veroja, kuluvana vuonna tehdyn voiton perusteella maksettavan tuloveron määrä kyseisessä maassa (kertyneet tuloverot), tosiasiassa maksut asianomaisen maan asianomaiselle viranomaiselle kyseisen vuoden aikana (maksetut tuloverot) sekä kertyneiden voittovarojen määrä (direktiivin suomennos ”kertyneiden tulojen määrä”). Lähipiiriliikevaihdolla tarkoitetaan konsernin sisäistä liikevaihtoa. Kertyneillä tuloilla tarkoitetaan kertyneitä voittovaroja. Tietojen on koskettava yhtä tilikautta kerrallaan, eivätkä ne saa sisältää laskennallista (direktiivin suomennos ”lykätty”) verovelkaa tai epävarmoja verosaamia. Selvityksessä on esitettävä yleinen kuvaus konsernitasolla, mikäli kertyneiden ja maksettujen verojen välinen ero on merkittävä. Selvityksessä on käytettävä samaa valuuttaa kuin käytetään konsernitilinpäätöksessä.

Yllä mainitut tiedot on annettava EU:n osalta jäsenvaltioittain. Jos useampi kuin konsernin yksi yksikkö on osallisena tietyssä jäsenvaltiossa, maakohtaisessa selvityksessä on esitettävä kaikkien tietojen yhteenlaskettu määrä, jotka liittyvät kuhunkin yksikköön kyseisessä maassa. EU:n ulkopuolisten maiden osalta raportoidaan tiedot konsernitasolla. Tämä tarkoittaa sitä, että tietoja EU:n ulkopuolisista maista ei tarvitse raportoida maakohtaisesti.

Ehdotuksen 48 g artikla sisältää toimivaltuuden komissiolle antaa delegoitu säännös koskien luettelon laatimista kolmansista maista, joista täytyy pääsäännöstä poiketen raportoida maakohtaiset tiedot. Komission ylläpitämässä luettelossa olisivat ne verotukselliset lainkäyttöalueet (en: tax jurisdiction), jotka eivät komission mukaan täyttäisi artiklan 1-4 alakohdissa lueteltuja kriteereitä. Näitä ovat 1) avoimuus ja tietojenvaihto, mukaan lukien pyynnöstä suoritettava tietojenvaihto ja finanssilitietojen automaattinen tietojenvaihto, 2) oikeudenmukainen verokilpailu, 3) G20-maiden ja/tai OECD:n laatimat standardit ja 4) muut asiaan kuuluvat standardit, myös rahanpesun vastaisen toimintaryhmän laatimat kansainväliset standardit. Ehdotuksen mukaan komissio tarkastelee luetteloa uudelleen ja tarvittaessa muuttaa sitä uusien olosuhteiden huomioon ottamiseksi.

Julkaiseminen

Ehdotuksen 48 d artiklan mukaan selvitys on julkaistava samanaikaisesti tilinpäätöksen julkistamisen kanssa ja asetettava yleisön saataville yrityksen verkkosivuille. Selvitys on myös toimitettava kaupparekisteriin, jotta tiedot olisivat varmasti saatavilla pitkällä aikavälillä. Selvitysten on oltava saatavilla verkkosivuilla vähintään viisi peräkkäistä vuotta.

Todentaminen

Ehdotuksen 48 f artiklan mukaan yrityksen tilintarkastajan on todennettava, että tuloverotietoja koskeva selvitys on laadittu, julkaistu sekä saatavilla yrityksen verkkosivuilla. Tilintarkastajan on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa, jos selvitystä ei ole toimitettu tai asetettu saataville.

Vastuu selvityksestä, seuraamukset

Ehdotuksen 48 e artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että yritysten hallinto-, johto- ja valvontaelimet ovat kollektiivisesti vastuussa verotietoja koskevista selvityksistä. Suomessa näillä elimillä tarkoitetaan hallitusta ja toimitusjohtajaa.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen monikansallisen yrityksen sivuliikkeen osalta vastuu julkistamisesta on niillä henkilöillä, jotka vastaavat julkistamistoimista. Tämä tarkoittanee kyseisen sivuliikkeen johtoa. Jäsenvaltioitten on tilinpäätösdirektiivin mukaan varmistettava, että rikkomuksista määrätään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia monikansallisille yrityksille tai niiden tytäryrityksille tai sivuliikkeille.

Täytäntöönpano ja soveltaminen

Ehdotus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun direktiiviehdotus on tullut voimaan.

3 Toimivaltaperuste ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Oikeusperusta ja suhde perustuslakiin

Ehdotus perustuu SEUT perussopimuksen 50 artiklan 1 kohtaan, jonka nojalla annetaan yhdenmukaistamissäännökset sijoittautumisvapauden toteuttamiseksi EU:n sisämarkkinoilla.

Ehdotuksen säännöksillä ei ole perustuslain alaan kuuluvia vaikutuksia.

Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti EU:n pitäisi toimia ainoastaan silloin, kun sen toiminta tuo parempia tuloksia kuin jäsenvaltioiden toiminta. EU:n toimet olisi rajattava kyseisen politiikan tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömään ja oikeasuhteiseen määrään. Eri jäsenvaltioissa on verotietojen julkistamisessa hyvin olennaisia eroja, jotka vaikeuttavat yritysten vertailua sisämarkkinoilla ja globaalisti kolmansissa maissa. Ehdotuksen tavoitteita ei komission mukaan voida saavuttaa yksinomaan jäsenvaltiotason toimilla. Kaikissa jäsenvaltioissa ei ole onnistuttu itsesääntelyn tai maan sisäisen lainsäädännön keinoin etenemään yritysten verotietojen julkistamisen lisäämisessä.

Suhteellisuusperiaate

Komission ehdotus perustuu suurelta osin G20-maiden saavuttamaan kansainväliseen konsensukseen soveltamisalan ja sisällön osalta. Sillä varmistetaan, että julkisen avoimuuden tuomien hyötyjen sekä vahvan ja vankan eurooppalaisen talouden tarpeen välillä vallitsee oikea tasapaino. Ehdotuksella vastataan asianomaisten osapuolten esittämään huoleen, joka koskee vääristymiä sisämarkkinoilla, vaarantamatta kuitenkaan EU:n kilpailukykyä. Ehdotuksen ei ole tarkoitus aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista raskautta yrityksille, ylimääräisiä veroristiriitoja tai kaksinkertaisen verotuksen vaaraa. Ehdotusta on rajoitettu vain siihen, mikä on tarpeen avoimuuden lisäämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

Jäsenvaltiot ovat hyvin eri tavoin ja keinoin onnistuneet yritysten verotietojen julkistamisen edistämässä. Vertailukelpoista linjausta ei kuitenkaan ole EU:ssa syntynyt.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komission vaikutusarviointi

Komissio järjesti laajan kuulemisen kesä-joulukuussa 2015, ja sai kommentteja yli 400 vastaajalta, joiden joukossa oli yrityksiä, työmarkkinajärjestöjä, valtiosta riippumattomia järjestöjä, yksityishenkilöitä ja ajatushautomoita. Lisäksi komissio on saanut yksittäisen tietojenvaihdon, erillisten tapaamisten ja korkean tason pyöreän pöydän kokouksen avulla lisätietoa haasteista, mukaan luettuna yrityksen tuloveron julkisen avoimuuden lisäämiseen liittyvät hyödyt ja riskit.

Pääosa kuulemiseen vastanneista yrityksistä katsoi, ettei raportoinnissa ole tarpeen mennä pitemmälle kuin panna EU:n tasolla täytäntöön G20:n/OECD:n BEPS-toimintasuunnitelma, jossa vaaditaan toimittamaan maakohtainen raportti vain veroviranomaisille. Toisaalta enemmistö kuulemiseen vastanneista yksityishenkilöistä edellytti, että EU johtaa keskustelua ja tarvittaessa menee maakohtaista raportointia koskevia nykyisiä kansainvälisen tason aloitteita pitemmälle. Kansalaisjärjestöt ja ammattiliitot olivat yleisesti ottaen samaa mieltä.

Komission ehdotus perustuu vaikutusarvioinnissa parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon, joka on julkinen maakohtainen raportointi maailmanlaajuisista toimista EU:n jäsenvaltioittain eriteltynä ja EU:n ulkopuoliset operaatiot yhdistettynä.

Komission mukaan taloudellisten vaikutusten kannalta ehdotus ei sisällä merkittävää hallinnollista lisärasitetta, sillä hyvin suurten monikansallisten yritysten on joka tapauksessa toimittava kattavampaa maakohtaista raportointia veroviranomaisille, kun verojen kiertämisen estämistä koskeva paketti pannaan täytäntöön. Kaikilla EU:ssa toimivilla erittäin suurilla monikansallisilla yrityksillä on sama julkistamisvaatimus riippumatta siitä, onko niiden päätoimipaikka EU:ssa vai kolmannessa maassa. Lisäksi julkisessa maakohtaisessa raportoinnissa esitetään yhdessä asiakirjassa tiedot, jotka ovat jo suurelta osin kunkin jäsenvaltion kaupparekisterissä käytettävissä. Yritysten kilpailukykyyn ei siksi ehdotuksella ole komission mukaan vaikutusta.

Ehdotus koskee komission mukaan vain monikansallisia yrityksiä, jotka kykenevät parhaiten harjoittamaan verosuunnittelua eli yrityksiin, joiden konsernilikevaihto on yli 750 miljoonaa euroa. Komissio arvioi, että vähintään 6000 monikansallisen yrityksen olisi laadittava maakohtainen selvitys sen vuoksi, että ne ovat aktiivisia EU:n markkinoilla. Näistä noin 2000:lla on päätoimipaikka EU:ssa. Jotta voidaan kattaa EU:n ulkopuolisiin maihin sijoittautuneet monikansalliset yritykset, velvoitteita sovelletaan niiden EU:ssa oleviin keski-suuriin ja suuriin tytäryrityksiin tai vaihtoehtoisesti kooltaan vertailukelpoisiin sivuliikkeisiin.

Vaikutukset Suomessa toimiviin yrityksiin

Suomessa on arviolta 80-90 yritystä, joiden liikevaihto ylittää 750 miljoonaa euroa. Lisäksi Suomessa on yrityksiä tai sivuliikkeitä, jotka kuuluvat EU:n ulkopuolisiin konserneihin, joiden konsernilikevaihto ylittää edellä mainitun liikevaihtorajan. Näitten lukumäärästä ei ole saatavilla yksityiskohtaista tietoa.

Yhä suurempi määrä pörssiyrityksistä raportoi tavalla tai toisella verotuksestaan. Lisäksi valtioneuvoston kanslian omistajaohjausyksikkö on 1.10.2014 antanut ohjeistuksen valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointiin. Ohjeistuksessa suositeltiin raportointia myös vähemmistöomisteisille yhtiöille. Valtioneuvoston omistajaohjauksen

valvonnassa olevista yhtiöistä veroistaan raportoi 26 yritystä keväällä 2016. Vain muutama jätti raporttoimatta.

Yrityksille ei syntyisi kohtuuttomia ylimääräisiä kustannuksia selvityksen laatimisesta ja julkistamisesta, jos annettavat tiedot ovat johdettavissa jo olemassa olevista tiedoista. Suomalaiset yritykset ovat velvoitettuja toimittamaan tilinpäätöksensä kaupparekisteriin, josta ne ovat kaikkien saatavilla maksua vastaan. Tilinpäätöksestä johdetut tiedot ovat siten jo tällä hetkellä kaikkien saatavilla. Jos luovutettavat tiedot ovat johdettavissa esimerkiksi verottajalle toimittavista tiedoista ja yhteen laskettavissa ilman sisäisiä eliminointeja, ei maakohtaisesta raportoinnista aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia yrityksille. Osa julkistettavista tiedoista perustuu niin BEPS-hankkeen kuin vastaavan EU-hankkeen veroviranomaisille luovutettavan verotiedon mukaiseen sisältöön. Poikkeuksena on kuvaus kertyneiden ja maksettujen verojen välistä eroista.

BEPS-hankkeen ja EU:n vastaavan direktiivin mukaan yritykset luovuttaisivat verotiedot viranomaisille 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jos yritysten tulisi luovuttaa verotiedot samalta tilikaudelta kuin julkistettava tilinpäätös, vaikuttaisi se yritysten kustannuksiin nostavasti sekä yritysten tilinpäätösaikatauluun pidentävästi.

Suomessa on esitetty yritysten taholta näkemyksiä, että verotustietojen julkistaminen saattaisi vaikuttaa heikentävästi yrityssalaisuuksien säilymiseen sekä suomalaisten yritysten kilpailukykyedellytyksiin.

Ehdotuksen mukaan tilintarkastajan tehtäviin kuuluu varmistaa, että vaaditut tiedot on annettu ja julkistettu. Tilintarkastajan ei siten tarvitse ottaa kantaa itse selvityksen sisältöön. Tämän taustoinen varmistus ei lisänne olennaisesti yhteisöjen tilintarkastuskustannuksia.

Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön

Direktiiviehdotus toteutuessaan komission ehdottamassa muodossa edellyttäisi muutoksia ainakin kirjanpitolakiin ja kaupparekisterilakiin.

5 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely EU:ssa

Luonnos valtioneuvoston U-kirjelmäksi on jaettu EU-asioiden komitean alaisen EU 8 –jaoston (sisämarkkina) jäsenille sähköisesti 16.5.2016 ja siihen on pyydetty kirjallisia kommentteja 19.5.2016 mennessä.

Ehdotuksen käsittely neuvoston asiantuntijatyöryhmässä on alkanut 28.4.2016. Toinen kokous pidettiin 23.5.2016 ja seuraava työryhmän kokous on suunnitelmien mukaan 22.6.2016.

6 Muiden jäsenvaltioiden kannat

Muiden jäsenvaltioiden virallisia kantoja ei ole vielä tiedossa. Ensimmäisessä kokouksessa enemmistö jäsenvaltioista suhtautui alustavan myönteisesti ehdotukseen. Muutama jäsenvaltio piti oikeusperustaa vääränä, koska verotusta koskevana SEUT 50 artikla ei olisi hyväksyttävissä oikeusperustaksi. Eräät jäsenvaltiot pitivät myös ongelmallisena komission delegoitua säädösvaltuutta 48 g artiklassa.

7 Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 5 luvun 27 §:n perusteella.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa direktiiviehdotuksen lähtökohtia eli avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämistä yritysten verotietojen osalta. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan ehdotus edistää yritysten yhteiskuntavastuuta, lisää hyvinvointia tukemalla veronmaksun oikeudenmukaista kohdentumista ja edistää oikeudenmukaisempaa verokilpailua unionissa parantamalla tietoon perustuvaa julkista keskustelua. Yritysten sidosryhmien kannalta on tärkeää, että ne pääsevät mahdollisimman laaja-alaisesti arvioimaan yritysten toimintaa verotietojen pohjalta.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotuksessa esitettyä yritysten julkista maakohtaista veroraportointia. Valtioneuvosto pitää samalla tärkeänä, että yritysten hallinnollinen taakka ei tarpeettomasti lisäännä. Tämän vuoksi on tärkeää, että julkistettavat tiedot ovat johdettavissa ilman huomattavia lisäkustannuksia jo olemassa olevista tiedoista.

Valtioneuvosto katsoo, että jatkoneuvotteluissa on kiinnitettävä huomiota julkistettavan selvityksen julkistusaikatauluun, ettei siitä aiheudu yrityksille huomattavaa hallinnollista lisätaakkaa. On tärkeää, että aikataulu on sellainen, että yritykset voivat käyttää julkistettavissa tiedoissa hyväkseen veroviranomaisille luovutettavia tietoja.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen mukainen liikevaihtoraja, konsolidoitu liikevaihto yli 750 miljoonaa euroa, on hyväksyttävä. Ehdotus on tältä osin linjassa kansainvälisestikin sovitujen verohallinnoille tapahtuvaa raportointia koskevien kriteerien kanssa.

Direktiiviehdotuksen 48 g artiklan mukaan komissiolle delegoidaan valta antaa luettelo tietyistä verotuksellisista lainkäyttöalueista. Komission 28.1.2016 julkaistussa tiedonannossa (COM(2016) 24 final) esitetään, että myös veroasioita käsittelevän työryhmätyöskentelyn puitteissa tehtäisiin kolmansien maiden listaamista koskevaa työtä, jossa jäsenvaltiot toimisivat aktiivisesti listan muodostamiseksi. Valtioneuvosto katsoo, että direktiiviehdotuksen jatkovalmistelussa on selvitettävä direktiiviehdotuksen 48 artiklan ja Euroopan unionin muiden kolmansien maiden luettelointia koskevien hankkeiden sisältämien menettelyiden suhdetta ja vaikutusta delegointia koskevan artiklan arviointiin. Valtioneuvosto katsoo lisäksi, että jäsenmailla on oltava mahdollisuus vaikuttaa yhteisen luettelon sisältöön.

Valtioneuvosto pitää myös tärkeänä, että selvitys verotiedoista julkistetaan yritysten verkkosivuilla.

Valtioneuvosto korostaa, että sääntely tulee toteuttaa noudattaen huolellista lainsäädäntötapaa. Valtioneuvosto pyrkii siten direktiivineuvotteluissa varmistamaan, että direktiiviehdotusta selkeytetään ja käytettävät määritelmät ovat yksiselitteisiä.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen oikeusperusta on asianmukainen. Ehdotus on valtioneuvoston näkemyksen mukaan myös toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen.